

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

49. ČÍSLO / XXX. ROČNÍK

16 Kč • 0,86 €

11. PROSINCE 2022

Z obsahu:

**Prvky rozlišování:
sebepoznání**

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 5. října 2022,
Řím, Svatopetrské
náměstí
- strana 2 -

**Svatá Marie od
Ukřižovaného (di Rosa)**
Libor Rösner
- strana 4 -

**O slovech k Achazovi:
„Vyžádej si znamení...“**
Adventní kázání
sv. Bernarda
- strana 6 -

**O odevzdání se do Boží
Prozřetelnosti**
Z dopisů sv. Františka
Saleského sv. Janě
Františce de Chantal
- strana 7 -

**Čekali na kněze
jako tonoucí
na záchranné lano**
- strana 8 -

**Jak se uchránit před
návratem ke starým
hříchům?**
P. Alexander Woźny
- strana 10 -

**Víra a věda
nestojí proti sobě**
Marie Coftaová
- strana 11 -

*Ó požehnaný zdroji milosti! Matko živých! Matko spásy!
Kěž skrze tebe máme přístup k Synu, abychom skrze tebe
mohli být přijati Kristem, který nám byl skrze tebe dán.*

(Sv. Bernard z Clairvaux, str. 6-7)

Prvky rozlišování: sebepoznání

Katecheze papeže Františka při generální audienci 5. října 2022, Řím, Svatopetrské náměstí

Drazí bratři a sestry, dobré ráno! Pokračujme v tématu rozlišování. Minule jsme se zabývali modlitbou, chápanou jako důvěrný vztah s Bohem, jako jeho nepostradatelnou součástí. Modlitbou, nikoli drmolním jako papoušci. Ne: jde o modlitbu jako důvěrný vztah s Bohem; modlitbu dětí k Otci; modlitbu s otevřeným srdcem. O tom jsme hovořili v poslední kate-

chezi. Dnes bych chtěl jakoby doplňkově zdůraznit, že dobré rozlišování vyžaduje také sebepoznání. Sebeoznání. A to není snadné, že! Zahrnuje totiž naše lidské schopnosti: paměť, intelekt, vůli, city. Často to nedokážeme rozlišit, protože se dostatečně neznáme, a proto nevíme, co skutečně chceme. Mnohokrát jste slyšeli: „Ale ten člověk, proč si neuspořádá život? Nikdy nevěděl, co chce...“ Jsou li-

dé, kteří... Jejichž život jde určitým způsobem, protože oni ani nevědí, co chtějí. Aniž bychom zacházeli do takového extrému, ale také se nám stává, že nevíme, co chceme, prostě neznáme dobře sami sebe.

U kořenů duchovních pochybností a krizí povolání nezřídka stojí nedostatečný dialog mezi náboženským životem

Pokračování na str. 13

Advent – čekání na Pána. O tom bychom mohli psát mnoho papíru, a ještě déle rozjímat. K dnešní úvaze mě přivedlo zvolání Franty „Kněze!“ ve svědectví o jeho konci života v roce 1945. (str. 8–9) Poněkud časově nelogicky a neoprávněně jsem si to hned spojil s biblickým Lazarem, jenž byl již čtyři dny v hrobě. V některých kalendářích totiž stále nacházíme sv. Lazara u data 17. prosince (zde by však mělo jít o arménského mnicha z 9. století), nicméně náš biblický Lazar má liturgickou památku 29. července – spolu se svými sestrami Martou a Marií. To ale nic nemění na skutečnosti onoho zvolání a spojení se vzkříšeným Lazarem.

Vždyť, kdo je kněz? Zástupce Pána Ježíše zde na zemi. Kněz je tedy často tím, jehož na poslední chvíli volají a k němuž se upínají naděje zoufalých, když už nenacházejí východisko ze svého bídného stavu. Milostí Boží pak je, když kněz přijde včas. Avšak vědomě se spoléhat na tuto milost je velkou, ba hříšnou opovázlivostí a – lidově řečeno – „zahrávání si s ďáblem“. Bůh ovšem nikdy nechce zavržení hříšníka, zlo pro člověka. Proto i čekání na kněze ve chvílích, kdy je zřejmé, že člověk je na konci svých sil či své pozemské pouti, můžeme označit za „spasitelné očekávání“, neboť kněz Ježíšovým jménem přináší skrze náležité vykonávání svého kněžského poslání všem lidem spásu. Taková je nabídka Boží milosti, otevřenou otázkou zůstává poptávka...

Editorial

A zde se už dostáváme k Lazarovi. Zkusme si představit jeho situaci: Byl nemocný, věděl, že se blíží jeho konec, a jistě by rád před svou smrtí spatřil toho, kdo mu byl tak blízký a v jehož učení o Božím království uvěřil – Pána Ježíše. Podle Janova evangelia přinejmenším Lazarova sestra Marta věřila, že by Ježíš Lazara uzdravil, kdyby přišel včas. Proč Ježíš otálel se svým příchodem? Lazarova smrt se totiž měla stát oslavou Božího Syna. (srov. Jan 12,4) Zvolený způsob byl v moci Boží prozívatelnosti. Tak je tomu v celých dějinách spásy: Trojjediný Bůh používá ke své oslavě a ke spáse lidských duší rozličných prostředků, někdy velkolepých, jindy lidskému oku až neviditelných. On – Vykupitel však nejlépe ví, co je pro spásu člověka potřeba. Tak je tomu i v příběhu Franty: když volal na pomoc kněze, ten byl prakticky za dveřmi. Zde Pán přišel se svou pomocí hned, na rozdíl od Lazara. Ale v obou případech byl oslaven, a to pro svou božskou moc, s níž konal ve prospěch lidských duší. Boží cesty jsou nevyzpytatelné, ale spolehlivé... Ve Frantově příběhu to profesor Karavanov vyjádřil velice trefně: „Hle, to je jeden z důkazů, že je Bůh a že člověk má nesmrtelnou duši.“

Pečovat o nesmrtelnou duši tak, aby došla spásy, vyžaduje nemalé každoden-

ní úsilí. Často se i pak stává, že přes veškerou snahu člověk znovu a znovu upadá do stejných hříchů. Jak z tohoto stavu vybědnout? (str. 10) Především je nutné uznat svoji slabost, nemožnost napravit se vlastními silami. Očekávat, prosit o Boží pomoc, která nás pozvedne, a dovolit Pánu Bohu, aby změnil naši vůli tak, aby mu byla plně poslušná, jemu poddána. Jistě nepochybi ten, kdo bude, snad i zoufale, volat: „Bože, milost!“ či – podle situace – „Kněze!“... Je to mnohem užitečnější než si zoufat, že to nezvládám, a namlouvat si, že neexistuje žádné východisko.

Když jsme se v tomto čísle vydali do nemocničního prostředí, vezměme si z něho i životní příklad profesora Jérôme Lejeuneho, jenž dosvědčuje, že víra a věda nestojí proti sobě. (str. 11–12) Navíc byl velkým obhájcem lidského života od jeho početí až po přirozenou smrt. Jak o něm prohlásila jedna mladá lékařka: „Jeho svědectví úcty a lásky k životu mě proměnilo.“ V době adventní, která je přípravou na oslavu narození Božího Syna, můžeme tak i skrze Lejeuneho životní poselství vložit do svých rozjímání a modliteb také myšlenku na zabitě nenarozené děti. A modleme se i za naše politiky, aby se nebáli bránit rodinu a lidský život. Ostatně, je to jedno ze zásadních kritérií v našem rozhodování ve všech volbách... Prosme pak v tom všem o pomoc Pannu Marii, Matku vtěleného Syna Božího.

Daniel Dehner

Dnešní setkání s evangeliem začni návštěvou vězně. Prorok Jan Křtitel se stal nepřijemným pro ty, kteří mají moc. Domnívají se, že mříže a pouta mu znemožní znepokojovat jejich svědomí. Je to osud, jenž často stíhá ty, které poslal sám Bůh, aby zjevil svou vůli. Jan už nemůže pokračovat v díle. Místo, kde konal poženaný apoštolát, zůstává opuštěné, on však nereptá. Nemyslí na sebe a nehledá své uspokojení. Splnil, co mu Bůh uložil: připravil důstojně příchod Mesiáše a to, co se doslechl o Ježíši z Nazareta, ho naplňuje velkou nadějí. Potvrdí-li se jeho tušení, je zcela na místě, aby udělal Mesiášů místo, protože ví, že *se musí zmenšovat, aby on mohl růst*⁽¹⁾.

Nepotřebuje i tvoje víra novou jistotu? Připoj se k Janovým učedníkům, kteří jdou vyhledat Nazaretského. Jejich otázka je i tvojí otázkou: *Pane, jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?* Připomeň si z Izaiášova proroctví, čím se má vyznačovat doba jeho příchodu: *Tedy se otevřou oči slepých, odemknou uši hluchých, chromý poskočí jako jelen a zaplesá jazyk němého. Zaraduje se vyprahlá pustina, zajasá a vykvete poušť...*

Poslové, které poslal Jan, vznesli svůj dotaz a nyní čekají Pánovu odpověď. Všimni si dobře, čím Ježíš dokládá svou totožnost: *Slepi vidí, chromí chodí, hluchí slyší, mrtví vstávají, chudým se zvěstuje radostná zvěst.* Požehnání a pravé radosti se dostává všem, *komu nejsem kamenem úrazu.* Pán nemluví o sobě, stačí, když poukáže na požehnané plody Božího příchodu na svět. Abys získal jistotu, že Mesiáš je zde, stačí se dobře podívat kolem sebe. Bůh nepotřebuje jiných důkazů ani reklamy. Průkazným svědectvím jeho přítomnosti jsou zřejmé výsledky Mesiášova působení: *chodí a dobře činí: zjednává právo utlačeným, dává chléb lačným, vysvobozuje vězně, napřimuje sklíčené, chrání cizince, podporuje sirotka a vdovu.*⁽²⁾ To je také jediný věrohodný způsob, jak se hlásit mezi jeho učedníky. Kdybys na to nedbal, mohlo by se stát, že lidé budou čekat jiného Mesiáše. Dokážeš zapomenout na sebe a šířit kolem sebe dobro, nebo ti připadá takový Mistrův příklad již zastaralý a překonaný, nestal se ti *kamenem úrazu?* Nepoukazuje tvůj způsob života na jiného Mesiáše?

Chvála spravedlivého

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Blahoslavený, komu nejsem kamenem úrazu.

Janovi učedníci odcházejí s radostí, že mohou svému mistru o Ježíšovi podat právě takovou zprávu. Nyní je na čase, aby také Ježíšovi učedníci lépe poznali jeho příbuzného a předchůdce, kterého Ježíš miluje. Jestliže ho lidská zloba, lidská zášť uvrhla do vězení a chystá mu dokonce smrt, nijak to nezmenšuje, ale naopak zvýrazňuje jeho velikost, před kterou se sklání sám Pán. Připomeň si své setkání s Janem u Jordánu. Čím tě uchvátil onen podivín, oděný do hrubé velbloudí srsti? Jak daleko měl k imagi dnešních „úspěšných stoprocentních mužů“! Na rozdíl od těch, kteří se prezentují v *drahých šatech*, stojí tento prorok ve své prostotě a stohosti pevně jako dub. To, čím se především vyznačuje, je jeho naprostá a bezvýhradná odevzdanost Bohu. Představoval nikoliv sebe, ale samu Boží moc, které nic lidského, malicherného či ješitného nestálo v cestě. Ani tvoje opravdová úspěšnost nezávisí na tom, jak chceš předvést a ukázat sebe, ale jak dokážeš beze všech výhrad a nároků dát v sobě místo Bohu a jeho působení.

Vzpomeň si, můžeš-li, na celou tu dlouhou řadu proroků, kteří připravovali a ohlašovali Pánův příchod. Jan je posledním z nich, jediný, který viděl Mesiáše nejen svým prorockým zrakem, ale na vlastní oči: sám Bůh přijal z jeho rukou křest kajcnosti. Opravdu, *nikdo větší se nemohl narodit z ženy.* Je tu však ještě jiná překvapující velikost. Ježíš ohlašuje, že i ten nejmenší v Božím království je větší než Jan. Co to znamená? Pán tu nijak nesnižuje Janovu velikost. Máš si jen uvědomit, že Boží Syn svou novozákonní obětí připraví těm, kteří ho milují, tak nesmírné milosti a dary, že to překonává vše, co bylo dosud veliké. Jedině proto budou děti Božího království tak veliké, že jim Ježíš dá sám sebe.

Přinese tuto oběť, aby jeho učedníci byli jeho obrazem, aby ho zvěstovali světu svým vlastním životem. Chce, aby všude tam, kam přijdou jeho maličci, projevila

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 35,1-6a.10

Zaraduje se vyprahlá step, zajasá a vykvete poušť. Jak narcis bujně vykvete, zajasá, zaplesá, zavýská. Bude obdařena nádherou Libanonu, krásou Karmelu a Šáronu. Můj národ uvidí slávu Hospodina, vznešenost našeho Boha. Posilněte skleslé ruce, ochablá kolena upevněte! Malomyslným řekněte: „Vzmužte se, nebojte se! Hle, Bůh váš přináší odvetu, odplatu božskou! On sám přijde a spasí vás!“ Tehdy se otevřou oči slepých, odemknou se uši hluchých. Tu poskočí chromý jak jelen a zaplesá jazyk němého. Vráti se ti, které vykoupil Hospodin, s jásotem přijdou na Sión, věčné veselí bude jim věčnit hlavy, dojdou radosti a veselí, prchne starost a vzdychání.

2. čtení - Jak 5,7-10

Bratři, vydrzte všechno trpělivě až do té doby, kdy přijde Pán. Podívejte se na rolníka, jak čeká na drahocennou úrodu! Čeká na ni trpělivě, až přijde podzimní a jarní dešť. Vydrzte i vy trpělivě a posilněte svá srdce, neboť příchod Páně je blízko. Nestýskejte si, bratři, jeden na druhého, abyste nebyli souzeni. Hle, soudce už stojí přede dveřmi! Veźmte si, bratři, za vzor v utrpení a trpělivosti proroky, kteří mluvili jménem Páně.

Evangelium - Mt 11,2-11

Jan (Křtitel) slyšel ve vězení o Kristových činech. Poslal tedy k němu své učedníky s dotazem: „Ty jsi ten, který

Dokončení na str. 5

se ona Boží velikost: *zaraduje se vyprahlá pustina, zajasá a vykvete poušť, bude obdařena nádherou, lidé uvidí slávu Hospodina a vznešenost našeho Boha.*

Cítíš tu nesmírnou odpovědnost, která vyplývá z velikosti, kterou tě Pán obdaruává? Točí se za tebou oči těch, kteří čekají Mesiáše. Ptají se: Je to jeho podoba, nebo máme čekat jiného? Jaké mohou podat o tobě svědectví ti, kteří tě viděli a slyšeli? Nenašli jen *rákos, kterým klátí vítr?*

Vzmuž se a neboj se a posilni své skleslé ruce! Pán bude tvou božskou odplatou.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. Jan 3,30; ⁽²⁾ srov. Ž 146,7-9.

Svatá Marie od Ukřižovaného (di Rosa)

Jedná se o jeden z těch mnoha případů, kdy si dcera z velice dobře situované rodiny nevybere život v bavlne po boku stejně tak dobře situovaného muže, ale zvolí si život v chudobě řehole „po boku“ toho, který je Láska.

Narodila se 6. listopadu 1813 v severoitalské Brescii jako šesté dítě z devíti a jejími rodiči byli úspěšný podnikatel Clement di Rosa a kněžna Camilla Albaniová z Bergama. Křestní voda ji obmyla za vyslovení jmen Pavla Františka (Paula Francesca). V 11 letech přestala vážnou chorobu, a ještě ji v tomto věku postihla jiná těžká rána osudu – přišla o matku. Již tehdy se objevily zárodky její budoucí hluboké zbožnosti: zvolila si totiž za druhou matku Pannu Marii.

Pavla Františka

Krátce nato ji ovdovělý otec poslal na výchovu k sestřám řádu Navštívení Panny Marie (nebo též vizitantek) do koleje jimi vedené. Pobývala u nich až do svých 17 let a dostalo se jí základů různých domácích prací a samozřejmě i katechismu. Její okolí předpokládalo, že toto vybavení nyní zúročí v domácnosti svého otce a poté i v domácnosti svého budoucího muže. Leč otcovské a podnikatelské plány nebývají vždy totožné s těmi Božími...

Pavla Františka totiž složila ještě v koleji slib doživotního panenství. Chtě nechtě musel otec její rozhodnutí respektovat, a šel dokonce tak daleko, že dceru pověřil vedením jedné ze svých přádelen na hedvábnou přízi, kterou provozoval v Acquafreddě.

Měla pod sebou sedmdesát dělnic a před očima jejich těžkou dřinu a nezáviděníhodnou životní situaci v rodinách, kde musely každou liru několikrát obracet v dlani, než ji vydaly. Vnitřní dispozice dívky a určitě i formace v koleji sester vizitantek zapříčinily, že se prakticky okamžitě začala živě zajímat o jejich životy.

Hodně dbala o zvelebování duchovního života dívek a žen z Acquafreddy a okolí. Velkou oporou jí přitom byl její duchovní vůdce, P. Faustino Pinzoni, jenž pro ně Pavlou organizované exercicie vedl. Podobný zájem o vesnické ženy projevovala i v letním období, když zajížděla s příbuznými do rodinné vily v Caprianu.

V roce 1836, když v oblasti Brescie začala řádit epidemie cholery, stala se z Pavly Františky nefalšovaná samaritánka. Dcera podnikatele di Rosa se neukryla do svého domku, ale neohroženě vycházela do domů lidí nakažených cholerou a obětavě jim pomáhala, nehledíc

na hrozbu vlastního nakažení. Oplakala přitom smrt svého bratra Filippa, jenž se stal jednou ze 32 000 obětí této strašlivé nemoci.

Samozřejmě se takto neangažovala sama, přesto je však její počínání na místě pojmenovat a vyzdvihnout. Už jen z toho důvodu, že se krom zásluh pro nebe stalo zárodkem Pavliných budoucích počínů. Poznala se při něm mj. s jistou Gabrielou Bornartiovou, neméně obětavou láskyplnou ošetřovatelkou nemocných, a toto setkání Pavle jen potvrdilo správnost jejího předsevzetí založit náboženskou družinu orientovanou na pomoc lidem v nemocnicích.

Pro uvedení myšlenky v čin však zatím nedozrál ten pravý čas, zatím mohly společně jen žít představu o tom, jakou podobu by měla ona družina mít, a modlit se na tento úmysl. Mezitím nadále vedla spolu s P. Pinzonim školu pro hluchoněmé, kterou před nedávnem spoluzakládala s Filippem.

Svatá Marie od Ukřižovaného

Na konci 30. let pak překročila k realizaci své vize, jejíž podstatou bylo hmotné i duchovní zaopatřování chudých a nemocných obyvatel Brescie. Věděla, že pouze lékařská péče nestačí, že je v řadě případů zapotřebí nepřetržité péče. Pro tyto účely kolem sebe seskupila ještě tři podobně smýšlející mladé ženy (jednou z nich byla Gabriela), čímž byl dán počátek Ancelle della Carità (ADC) aneb Společnosti služebnic dobročinnosti.

Než se stačily etablovat, připojilo se k nim dalších patnáct dívek z Tyrolska a brzy je následovalo dvaatřicet dalších. Pomalu neměly kam hlavu složit – ani ne tak kvůli malé kapacitě domu, který obývaly, jako spíše kvůli jeho notně zchátralému stavu. Jedinou jeho výhodou bylo, že stál v blízkosti nemocnice, ve které vypomáhaly. Když v něm svou dceru navštívil Clement di Rosa, nepřenesl přes srdce, v jakých podmínkách Pavla Františka musí žít, a pořídil komunitě prostornou, hlavně však bytelnou vilu, takže služebnice dobročinnosti konečně přestaly bydlet hůře než mnozí chudobní. To už část z nich působila v druhém domě ADC – v Cremoně.

Rok 1843 je spojen jednak s úmrtím Gabriely, jednak se schválením existence Ancelle della Carità ze strany místního biskupa. Společnost se stále více rozvíjela, avšak přišel revoluční rok 1848 a s ním i válečné operace v různých evropských zemích, jež se nevyhnuly ani Lombardii, v níž Brescia leží. V březnu následujícího roku vzali nemocnici, v níž služebnice dobročinnosti sloužily, útokem vojáci. Došlo přitom ke scéně, jež se velmi podobá onomu slavnému aktu víry sv. Kláry, která vyšla s Nejsvětější svátostí v ústrety Saracénům obsadivším její klášter. Na rozdíl od ní nevyšla Pavla Františka s monstancí, ale „pouze“ s křížem. Po boku jí šly její družky s rozžatými svícemi. I to však stačilo k tomu, aby vojáci stejně jako mohamedáni tehdy ve 13. století odtáhli, aniž by komukoli zkrivili byť jen vlásek.

Dne 24. října 1850 schválil Ancelle della Carità sám Svatý otec Pius IX. Františka Pavla složila o dva roky později v den Nejsvětějšího Srdce Ježíšova řeholní sli- by a přijala nové jméno – Marie od Ukřížovaného. Jeho příkladu následovalo ve stejný den osmnáct dalších žen a dívek a poté další v jiných domech kongregace,

krom Cremony například v Benátkách. V tomtéž roce obdržela kongregace právní subjektivitu od státních orgánů. Nicméně i bez ní se služebnice ADC v předchozích letech vyznamenávaly, nejvíce pak v těch nejkritičtějších obdobích – uprostřed epidemie a válečných hrůz, kdy s odvahou obdivovanou obyvateli Brescie pomáhaly zraněným a umírajícím a často i s nasazením vlastního života jim přinášely fyzickou a duchovní útechu.

Pět let nato disponovala mladá kongregace dvaceti domy, a dokonce i klášterem – ve Splitu. Takovéto dílo za sebou Marie od Ukřížovaného zanechala.

Nikdy neoplývala přemírou fyzických sil, proto se ve svém obrovském nasazení vyčerpala dříve než jiné. Stalo se tak 15. prosince 1855 poté, co viditelně zeslábla na duchovních cvičeních v Mantově. Předčasně je ukončila a odebrala se do rodné Brescie. Umřít, jak se ukázalo. Měla pouhých 42 let.

Rakev se zesnulou Marií od Ukřížovaného spustili hrobaři do rodinného hrobu, avšak později bylo její tělo přeneseno do mateřince v Brescii. Dne 26. května 1940 ji papež Pius XII. prohlásil za blahoslavenou a o čtrnáct let později – 12. června 1954 za svatou.

Poselství Královny míru

„Drahé děti! Nejvyšší mě k vám poslal, abych vás učila modlitbě. Modlitba otevírá srdce a dává naději a víru se rodí a sílí. Já vás, dítko, s láskou vybízím: Vraťte se k Bohu, protože Bůh je Láska a vaše naděje. Nemáte budoucnost, jestli se nerozhodnete pro Boha, a proto jsem s vámi, abych vás vedla, abyste se rozhodli pro obrácení a život, a ne pro smrt. Děkuji vám, že jste přijali mou výzvu.“

Medžugorje 25. 11. 2022

SMÍRNÁ POUŤ ZA NENAROZENÉ DĚTI, JEJICH RODIČE A LÉKAŘE Svátek svatých Mlád'átek – středa 28. prosince 2022, Praha

Program: 11.00 requiem za nenarozené děti u Pražského Jezulátka; mši svatou celebruje otec biskup Pavel Posád • 13.00 občerstvení u sester boromejek • 14.00 adorace na Strahově u hrobu sv. Norberta • 15.00 modlitba svatého růžence v Loretě • pro vytrvalce: 16.15 modlitba za národ ve svatováclavské kapli.

Vložte do betlémských jeslí ty, kterým nebylo dovoleno se narodit. V České republice přišlo v roce 2021 o život 15 492 nenarozených dětí.

Více na modlitbyzanejmensi.cz.

Kontakt: P. MUDr. Jiří Korda, tel. 725 797 561.

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

má přijít, anebo máme čekat jiného?“ Ježíš jim odpověděl: „Jděte a oznamte Janovi, co slyšíte a vidíte: slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluchí slyší, mrtví vstávají, chudým se hlásá radostná zvěst. A blahoslavený, kdo se nepohorší nade mnou.“ Když odcházeli, začal Ježíš mluvit k zástupům o Janovi: „Co jste vyšli na poušť vidět? Snad rákos, zmlitaný větrem? Nebo co jste vyšli vidět? Člověka

oblečeného do jemných šatů? Ti, kdo nosí jemné šaty, jsou přece v královských palácích. Proč jste tedy vyšli? Vidět proroka? Ano, říkám vám, víc než proroka. To je ten, o němž je psáno: »Já posílám svého posla před tvou tvář, aby připravil cestu před tebou.« Amen, pravím vám: Mezi těmi, kdo se narodili ze ženy, nepovstal nikdo větší než Jan Křtitel. Ale i ten nejmenší v nebeském království je větší než on.“

O slovech k Achazovi: „Vyžádej si znamení...“

Adventní kázání sv. Bernarda

„Hospodin promluvil znovu k Achazovi: »Vyžádej si znamení od Hospodina, svého Boha, buď dole z hlubin, nebo nahoře z výšin.« Achaz odpověděl: »Nechci žádat a nebudu pokoušet Hospodina.« (Iz 7,10–12)

Slyšeli jsme proroka Izaiáše, jak naléhal na krále Achaze, aby si od Boha vyžádal znamení, buď z hlubin pekla, anebo z výše nebes. Slyšeli jsme také odpověď Achaze, která se podobala zbožné odpovědi, avšak jen podle zdání. Zasluhoval si být odmítnut Bohem, který vidí do srdce a který zná myšlení lidí. „Nechci žádat,“ říká, „a nebudu pokoušet Hospodina.“ Achaz pomýšlel na nádheru královského trůnu a byl zběhlý v chytrých slovech podle lidské moudrosti. Proto Izaiáš slyšel slova: „Jdi, řekni té lišce, aby se zeptala na znamení od Boha z hlubin pekla.“ Lišky mají doupat, avšak v zemi, ve které, kdyby tam sestoupil, by našel toho, jenž dopadne moudré světa. A rovněž: „Jdi,“ řekl Hospodin, „k tomu dravci, ať se zeptá na znamení z výšin.“ Ptáci mají hnízda na stromech, a ačkoliv by vyletěli do výše, našel by tam toho, jenž „ponižuje pyšné“ a šlape se svou mocí na šíji těch vysoce smýšlejících. Achaz odmítl dotazovat se na taková znamení z nebe i hloubky země.

Nato Bůh sám přislíbil domu Davidovu znamení dobroty a lásky, aby těm, kteří se nebudou třást před jeho mocí, ani je nezdotká jeho moudrost, mohli být k němu pozváni jeho nesmírnou láskou. Ve slovech „dole z hlubin“ není nevhodné si představit jeho lásku „větší, než kterou má člověk“, se kterou Kristus po smrti sestoupil až do předpekli ke svým přátelům. A tímto Bůh učil Achaze, aby se ani nebál jeho majestátu Boha, který vládne na výsostech, ani aby se nebál přijmout lásku, se kterou sestoupil do nejhlubších hlubin. Ubohý je ten, který nebude myslet na Boží majestát s bázní Boží ani nebude rozjímat o lásce s láskou. „Proto,“ říká Prorok, „vám dá znamení sám Panovník“ (Iz 7,14) – znamení oslnivé, důstojné a láskyplné. „Hle, dívka počne a porodí syna a dá mu jméno Emmanuel (to je

Bůh s námi).“ Ó Adame, neutíkej pryč, neboť Bůh je s námi! Neboj se, človče, a nechvěj se slyšet jeho jméno: „Bůh s námi“. S námi v naší podobě a přirozenosti; s námi, aby nám sloužil k našemu prospěchu. Pro nás přišel a stal se jedním z nás.

*François Vincent Latil (1796–1890):
Sv. Bernard z Clairvaux*

Je dále řečeno: „Bude jíst smetanu a med“, tedy stane se maličkým a bude jíst pokrm nemluvnat, „aby mohl rozeznat dobro od zlého“. Tak jako u zakázaného ovoce v ráji, u stromu přestoupení, i nyní slyšíme o možnosti dobra a zla. Avšak volba druhého Adama je lepší než toho prvního. Zvolením dobra odmítl zlo, ne jako ten, který „miloval zlořečení, ať ho postihne! O požehnání nestál, ať se ho vzdálil!“ (Ž 109,17) V proroctví, že bude jíst smetanu a med, si můžeme všimnout, že je to pokrm maličkových. Ať nám jeho milost pomůže, abychom měli sílu rozumět a vše vysvětlit!

Z mléka můžeme získat dvě věci – smetanu a sýr. Smetana je masná a měkká; sýr je naopak tvrdý. Naš malý dobře věděl, že když si vybere smetanu, nechutná pak už sýr. Tedy, vybral si to nejlepší. Vzal na sebe naši přirozenost bez porušení hříchu. O hříšnicích čteme, že jejich srdce je jak sražené mléko; čistota jejich přirozenosti je narušena kvasem zloby a hříchu.

A nyní se zastavme u medu. Naše včely poletují mezi liliemi a přebývají v kvetoucí zemi andělů. Tato včela letěla do města Nazareta, což znamená ke květu. On přišel k vonícímu květu neustálého panenství; spočinul na něm a usedl na něj. Avšak včely kromě sladkého medu mají také ostré žihadlo. Prorok, který ohlašuje milosrdenství a soud našeho Pána, věděl, že tato včela má žihadlo stejně jako med. (srov. Ž 101,1) Proto, když sestoupil z nebe, donesl nám pouze med, tedy milosrdenství, a ne soud, takže když učedníci chtěli svolat oheň z nebe, neobdrželi ho, neboť Pán odpověděl: „Nepřišel jsem, abych soudil svět, ale abych svět spasil.“ (Jan 12,47) Naše včela neměla žihadlo ve svém pozemském životě; uprostřed největšího ponížení prokázal milosrdenství, ne soud. Kristus však může znamenat obojí, tedy včelu i kvetoucí květ na výhonku. A jak víme, tento výhonek je Panna a Matka Boží.

Tento květ je Syn Panny, „je bělo-skvoucí i červený, významnější nad tisíce jiných“ (Pís 5,10). Je to květ, na který andělé touží patřit, květ, jehož vůně vzkřísí mrtvé. Tento květ rostl a rozvíjel se na poli bez lidského přičinění; nezasazen lidskou rukou, nezasazen orbou, nesílen hnojivem. Tak je tomu i s panen-ským lůnem Panny Marie. Jako na rozkvetlé louce vykvetl květ věčné krásy, jehož svěžest nikdy nepomine a neuvadne, jehož sláva je věčná. Ó vznešený panen-ský výhonku, který pněs svůj svatý květ k nebi, až k tomu, který sedí na trůnu, ke vznešenému Pánu! Tys zasadil své kořeny hluboko v pokoře. Ó vskutku nebeská rostlina, nad kterou není žádná vzácnější, žádná svatější! Ó skutečný strome života, ty jediný si zasluhuješ zrodit plod spásy! Jsi polapen, zrádný hade, polapen ve své vlastní moudrosti; tvá faleš je odkryta. Dvě zla jsi chtěl uvést na svého Stvořitele; chtěl jsi ho zbavit jeho slávy svou žárlivostí a lží; avšak v obojím jsi usvědčen jako lhář. Ten, komu jsi slíbil, že bude žít navěky, zemřel, a „Hospodinova věrnost je věčná!“ (Ž 116,2). A nyní pověz, můžeš-li, který strom mohl Bůh za-

kázat člověku, když věděl, že mu neodepře tento vybraný strom, tento vznešený plod? Neboť ten, který „neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal; jak by nám spolu s ním nedaroval všecko?“ (Řím 8,32)

Je nyní zcela jasné, jak je Panna Maria onou královskou cestou, kterou se náš Spasitel přiblížil a vyšel z jejího panenského lůna jako Ženich ze své komnaty. Snažme se tedy k němu vystoupit skrze Pannu Marii, skrze kterou on k nám sestoupil; hledejme jeho milost skrze Pannu Marii, skrze kterou nám přispěchal na pomoc.

Ó požehnaný zdroji milosti! Matko živých! Matko spásy! Kež skrze tebe máme přístup k Synu, abychom skrze tebe mohli být přijati Kristem, který nám byl skrze tebe dán. Nechť se tvá čistota přimlouvá před ním za naše porušení; tvá pokora, tolik potěšující Boha, ať nám u něho odpustí naši marnivost. Kež tvá nadměrná láska přikryje naše nescetné hříchy a tvá slavná plnost milosti nám doplní nedostatek našich zásluh. Paní naše, Prostřednice naše, Orodovnice naše, smiř nás se svým Synem, doporuč nás svému Synu, přiveď nás k svému Synu. Skrze milost,

kteřou jsi obdržela, skrze prvenství, které sis zasloužila, skrze milosrdenství, které jsi přinesla, přimluv se, ó požehnaná Panno, aby ten, jenž přišel a stal se jedním z nás v naší bídě, skrze tvou přimluvu nám dal podíl na své slávě, Ježíš Kristus, tvůj Syn, náš Pán, Bůh po všechny věky věků. Amen.

Zdroj: Sermons of st. Bernards on Advent & Christmas. R. & T. Washbourne, Ltd. London, 1909. Str. 14-19

Přeložila -hš- (Redakčně upraveno)

O odevzdání se do Boží Prozřetelnosti

Z dopisů sv. Františka Saleského sv. Janě Františce de Chantal

418. - III. - č. 2066 - str. 856

Obsah: Jedno „malé nic“ před Boží velikostí. V pokušení a v utrpení pomyslet na Boží Prozřetelnost a milovat to, co nám připraví.

1611-1615

Odeberte se často k nohám Božího Majestátu a říkejte mu: Ó Pane, nenabízím ti nic jiného nežli chudou a ubohou vdovu, chudou a ubohou řeholnici, opravdu ubohou a nehodnou Tebe. Nejsi Ty tedy velice dobrý, když upřeš svůj zrak na tak malé stvoření, na tak malé nic, jako jsem já?

Když nás trápí pokušení anebo věci, které nás obtěžují, ať je to už cokoli, musíme bezprostředně myslet na Boží Prozřetelnost, která má zásluhu na tom, že jsme v tom, v čem jsme, v těžkostech, které teď máme. Ať už jsou tyto těžkosti poslány jako trest, či jsou nám poslány k tomu, abychom se cvičili ve ctnostech (nikdy není třeba ztrácet čas ptáním se po tom, co je v tomto ohledu pravda), máme milovat Boží Prozřetelnost, ta je vždycky nejvyšší spravedlivá a nejvyšší svatá. V její vůli máme nacházet zalíbení a ve všem se přizpůsobit tomu, co její moudrost koná, anebo co dovoluje, jakkoliv bolestné by to pro nás mělo být.

440. - III. - č. 2088 - str. 872

Obsah: Radost, kterou František zakouší, když se odevzdává do Boží Prozřetelnosti. K čemu tíhne jeho duch a co převládá v jeho srdci.

1620-1622

a.
Ó moje Matko, jak veliká je to radost pro naši duši, opravdu zasvěcenou Bohu, kráčet se zavřenýma očima a nechat se v každém okamžiku vést nejvyšší Boží Prozřetelností! Její důvody a její soudy jsou neproniknutelné, ale vždycky milé, vždycky příjemné a vždycky užitečné pro ty, kteří se jí zcela odevzdají. Co chceme, když ne to, co chce Bůh? Ponechme, aby On vedl naši duši, která je jeho lodičkou, a On ji dovede do dobrého přístavu.

b.

Zdá se mi, že cítím, že můj duch víc než kdy předtím tíhne k čistotě ve službě Bohu a k věčnosti...

Jak povznášející, horoucí a naléhavé vzněty vždycky pociťuji k této Boží lásce! A je pravdou, že tato nebeská a božská láska v mém srdci převládá tak, že i přes veškerou moji ubohost je plně zasvěceno Božímu Majestátu a na nic jiného nehledí než na jeho slávu.

416. - III. - č. 2064 - str. 856

Obsah: Hodnota vzdání se sebe sama, získaná uprostřed protivenství.

1611-1614

Nezarmucujte toto ubohé srdce, ale mile mu pomozte stále více růst ve svatém vzdávání se sebe sama. Jedna unce této ctnosti získaná uprostřed protivenství, výtek, neshody, kritik a pokárání platí víc než deset liber získaných jiným způsobem.

Ach, jak jsme jen šťastní, že jsme přísahali věčnou věrnost našemu drahému Mistru! Nemusíme dělat nic jiného nežli mít trpělivost a ctnostně přitom žít, protože nám přijde do cesty ne vůbec málo příležitosti k tomu, abychom se cvičili v tom, jak je trpělivě snášet.

Sestavovatel a překladatel: paní Jiřina Giusio a don Jan Ihnát, SDB. Dopisy svatého Františka Saleského svatě Janě de Chantal. 2020 (Redakčně upraveno)

Čekali na kněze jako tonoucí na záchranné lano

Franta (...) začal křičet, že vidí satany a otevřené peklo, kam ho chtějí démoni dostat za pomoci různých nástrojů. Jeho duši pálily spáchané zločiny. Teď je hlasitě přiznával a v zoufalství volal: „Kněže!!!“ a zaštiťoval se sestrami, kterých se držel oběma rukama, před útokem zlých duchů.

Nezapomenutelnou událostí z doby mé práce v nemocnici po obsazení Lvova Rusy pro mne byla smrt šestadvacetiletého Franty N. Byl to veliký delikvent, zločinec, což se ukázalo teprve při jeho smrti. Než začala válka, pracoval jako „lapiduch“ v zařízení pro nevléčitelně nemocné. Když vypukly válečné události, opustil svévolně dosavadní zaměstnání a připojil se ke skupině rabujících. Jeho obrácení bylo dílem milosrdenství Přesvaté Matky. Vyprosila mu je za šest let každodenní modlitbou růžence šedá sestra Zamysłowska. Byla totiž představenou ústavu, kde Franta pracoval a ze kterého utekl k jejímu velkému zármutku.

Frantovo obrácení

Do nemocnice na chirurgickou kliniku ho přivezli v roce 1945 ve velmi těžkém stavu. Měl plicní tuberkulózu a hnisavý zápal plicnice na tuberkulózním pozadí. Ležel na klinice tři měsíce. V té době se třikrát hlásil ke zpovědi a ke svatému přijímání. Stav jeho zdraví se během třetího měsíce den ze dne zhoršoval. Dne 31. října 1945 v 15 hodin, když jsme stály lůžko a upravovaly polohu nemocného, začal silně krváčet z plic. Lůžko i podlaha byly zalité krví, rovněž já i druhá sestra jsme byly zakrvácené od hlavy až k nohám.

Jenomže Franta s životem neskončil. Začal křičet, že vidí satany a otevřené peklo, kam ho chtějí vtáhnout za pomoci různých nástrojů. Jeho duši pálily spáchané zločiny. Teď je hlasitě přiznával a v zoufalství volal: „Kněže!!!“ a zaštiťoval se námi, sestrami, kterých se držel oběma rukama, před útokem zlých duchů. Skrčil nohy pod sebe a zmítal se v strašlivém zděšení. Vybidnutí k důvěře v Boží milosrdenství a navrhované skutky dokonalé lítosti umírajícího neupokojovaly. Situace se stávala nesnesitelnou.

Najít v té době v areálu nemocnice kněze by se rovnalo zázraku, kaplan bydlel na plebánii farnosti sv. Antonína, asi kilometr od kliniky.

Prosím tedy Frantu, aby mě pustil, že půjdu kněze hledat, a on na to: „Nepustím, jinak mě seberou satani!“ Podávám

*Když jsem spatřila jeho tvář,
byl změněný k nepoznání: vlasy
bílé a oči schované pod víčky.
Křečovitě držel matraci na hlavě
a zkroušeným hlasem žádal
o kněze, a to okamžitě.
Kněze chtěli také všichni další.*

Frantovi růžence se slovy: „Drž ho, on tě taky zachrání před satany, a mě pusť!“ Vyšla jsem utrápená na chodbu – a zázrak! Chodbou přichází otec karmelitán s obědem pro nemocného řeholníka! Prosím ho, aby nechal tašku na chodbě a sám šel na sál udělit rozhřešení umírajícímu; zároveň mu podal štólu a pomazal ho svatými oleji.

Když kněz vstoupil na sál, peklo v té chvíli zmizelo spolu se satany. Franta na-

táhl skrčené nohy a začal od začátku litanii svých strašlivých zločinů, nezapomínaje na svatokrádeže, což už všichni přítomní na sále slyšeli podruhé. Kaplan žádá penitenta: „Tišeji, tišeji...“, ale Franta rozhodným hlasem říká: „Žádné ticho, na soudu Božím celý svět bude vědět, jaké zločiny jsem spáchal!“ A dál se zbavuje toho, co představovalo jeho největší trápení. Když skončil a dostal rozhřešení, zcela se zklidnil, natáhl ruce, jakoby někomu na přivítanou, a z posledních sil vykřikl: „Díky ti, Maria, tys mě zachránila!“ A položiv ruce na prsa, skonal. (...)

Šestihodinová zpověď

S druhou sestrou jsme daly do pořádku mrtvé tělo, lůžko i podlahu, aby se nikdo nenakazil. Samy jsme se umyly, převlékly (...) a šly po svých dalších povinnostech: sestra Cecilie na sál č. 10 a já zpátky do sálu č. 5, kde kromě Franty leželo ještě osm těžce nemocných mužů. Jaké bylo mé podivení, když jsem spatřila, že žádný z nemocných neležel na lůžku, ale všichni na zemi pod lůžky, hlavy zakryté polštáři i matracemi! Dokonce i nemocný s nohou na tzv. výtahu, neboť měl koleno rozbité koulí (...) a těžkou ránou ve stehně, ležel pod lůžkem, uvolněný z drátů a zbavený zátěže nohy. Spatřila jsem jeho tvář: byl změněný k nepoznání: vlasy bílé, oči pod semknutými víčky. Křečovitě držel matraci na hlavě a zkroušeným hlasem žádal o kněze, a to okamžitě. Kněze chtěli také všichni ostatní.

V té chvíli jsem poslala sanitářku, aby na bráně hlavní budovy na tabuli zaznamenala přítomnost kněze na oddělení,

a sama jsem s pomocí sanitářek a kolegy z operačního sálu zvedala nemocné a ukládala je na lůžka (...). Všichni byli otřeseni a čekali na kněze jako tonoucí na záchranné lano. Přišel P. Woroniecki, kaplan, 15 minut po 17. hodině. Já jsem měla službu na chodbě, aby nikdo nerušil ani s večeri, ani s vizitou. Ve 23.15 kněz vyšel na chodbu, bledý a zalitý potem. Zeptal se, co se dělo v tom sále – a jak široký, tak dlouhý padl na zem. Spatřily to dvě Rusky, co měly noční službu, a příběhly mi na pomoc s jeho záchranou. Položily jsme ho na nemocniční vozík, než přijde k sobě. Na faru pak kněze doprovodili dva vrátní.

V sále č. 5 jen samý vzdech. Nemocní nechtěli ani slyšet o večeri. Prosili, abych jim pomohla vykonat pokání a děkovat spolu s nimi, že ještě žijí, že je satani neodtáhli do pekla, které viděli na sále. Celou noc jsem s nimi strávila na modlitbách a na přípravě ke svatému přijímání.

Ráno, když spatřili kněze s Pánem Ježíšem, plakali nahlas jako děti. Jak milé musely být ty slzy Spasiteli, jehož milost dosáhla tak velikého vítězství! Snídaní nechtěli, ale v pláči děkovali za prožitý včerejší den. Udělala jsem, co bylo zapotřebí na tom sále, a spěchala jsem připravit celé oddělení na lékařskou vizitu v 8 hodin ráno.

Lékařská vizita

Když lékařská vizita prošla sál č. 5, profesor sraštil obočí, přehlédl očima celý sál, a po něm totéž udělali i druzí lékaři. Po chvíli mlčenlivého zkoumání nemocných mi říká rozhněvaným hlasem: „Sestro Anno! Tolikrát jsem žádal, abyste mi všechny změny, jaké děláte na oddělení, hlásili před vizitou!“ Já na to: „Nerozumím, pane profesore, o co jde...“ – „Jak to,“ hřímá profesor, „celý sál změnit a nikomu nic neohlásit?!“ Odpovídám: „Pane profesore, ani jeden nemocný není jiný než ti, co byli včera a dříve; všichni ti sami.“ Profesor: „Nepoznávám ani jednoho nemocného!“ Pomocník dr. Liebhart mi šeptá do ucha polsky: „Sestro Anno, nedělejte z profesora blázna, přece ani jeden nemocný není tentýž. Odkud jste vzala osm nemocných bez vědomí lékaře?“ Doklady s diagnózami a měřením teploty, a také železnými částmi „výťahu“ jsem všechny přesvědčila o pravdivosti svých slov.

Profesor se zeptal, co je příčinou toho, že jsou všichni tak změnění a že mají bílé vlasy. Řekla jsem, že v souvislosti s Frantovou smrtí se na sále odehrála nějaká pekelná scéna, která všemi otřásla, ale i je obrátila, proto jsou zřejmě tak jiní. Lékaři beze slova obešli celý sál a na chodbě

znali se, že se celá léta nezpovídali; jeden dokonce 40 let.

Nejstarší pacient, bez nohy (utrženě granátem), plakal radostí, že včera nepropadl peklu, protože si to velmi zasloužil. Po svatém přijímání se bez ustání modlil o smrt, aby už nikdy víc Pána Boha neura-

mě nutili, abych jim vylíčila, co se stalo. Velmi zkráceně jsem vypověděla, co se dělo: i to, že se v neočekávané době objevil kněz a že po vyznání hříchů a rozhřešení Franta hned zemřel. Na to profesor Karavanov: „Hle, to je jeden z důkazů, že Bůh je a že člověk má nesmrtelnou duši.“

Všichni byli otřeseni a čekali na kněze jako tonoucí na záchranné lano.....

Po vizitě a operacích se ke mně hlásili tři lékaři – dva Poláci a jeden Ukrajinec – s prosbou o modlitební knížky a o zástup na druhý den v ranních činnostech, poněvadž se mohou opozdit; půjdou totiž ke zpovědi a ke svatému přijímání, což ne učinili od maturity. Na druhý den, když přišli do práce, byli vzrušení a proměnění, podobně jako nemocní. Růžence a zázračné medailky přijali s radostí.

Co prožívali nemocní?

Toho dne odpoledne jsem měla chvíli času na rozmluvu s nemocnými o včerejších zážitcích. Všichni se příznávali, že měli důvody octnout se v pekle a že jenom zázrakem tam nebyli odneseni. Při-

zil, ale aby ho měl v srdci jako dnes. Modlitba starého muže byla zřejmě Pánu Bohu milá a byla vyslyšena – večer téhož dne usnul navěky bez jakékoliv agonie. Další nemocní, vidouce zemřelého starce, s pláčem volali, že i oni chtějí dnes umřít. Teprve připomenutí povinnosti pokání a nápravy špatného života sál uklidnilo.

Ptala jsem se nemocných, jak vypadal satan. Zakryli si tváře rukama a jeden z nich, inženýr, říkal, že to není možné popsat. Inteligenci převyšuje satan všechny učence na světě a jeho vzhled je tak strašný, že je lepší snášet všechny tortury na zemi, než upadnout do jeho moci. To, jak lidé satana malují, jsou pouhé žerty.

Dlužno poznamenat, že Frantovu zpověď vyslechl karmelitán vysvěcený v téměř měsíci na kněze. Přijel do Lvova po studiích. Do nemocnice s obědem byl vyslán už ve 12 hodin, ale nemohl trefit. Přišel teprve tehdy, když Franta volal: „Kněze!!!!“ [tzn. kolem 15 hodin]. Zřejmě Pře-
svatá Matka tak vedla jeho kroky.

*s. Anna Grzybowska
Zapsala s. M. Dorota Trybułová CR
14. února 1996*

*Z Miłujcie się! 5/2021 přeložila -vv-
(Redakčně upraveno)*

Jak se uchránit před návratem ke starým hříchům?

Co dělat, abychom se nevraceli k dávným hříchům? Jaký v nás byl kdysi zápal! Možná že byla v našem životě celá období, týdny a měsíce, kdy jsme mohli s klidným svědomím říci, že jsme zcela vědomě nespáchali žádný hřích, žádný podvod, žádnou pomluvu. Potom se ta dobrá vůle začala pozvolna hroutit, v duši začalo znovu být smutno.

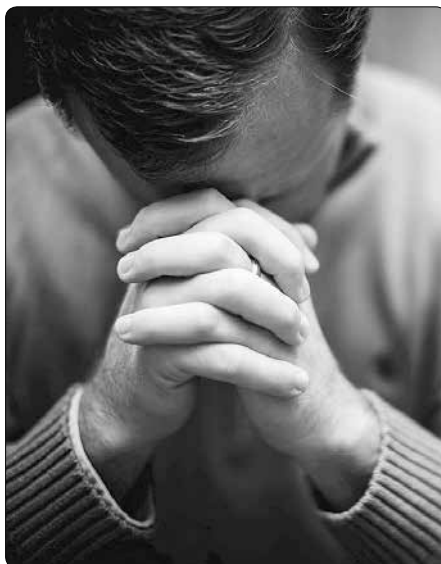
Jakou to má příčinu? Prvním důvodem návratu k dávným hříchům je touha je ospravedlnit. Možná jsme nejdříve řekli: „No, v takové chvíli jsem nemohl jednat jinak...“ Vyzpovídal ses opravdově, poněvadž to byl hřích a urážka Pána Boha, ale nedělal to z vlastního přesvědčení a z lítosti, ale spíš z lehkováznosti. Možná jsi někoho pomluvil a potom sis to vysvětloval, že „to byla pravda“. Někdy je těžké odlišit, zda tady šlo o něčí dobro, nebo obyčejnou kritiku. Takové ospravedlnění hříchů v samotné věci nás velmi demoralizuje. Potom se takové hříchy páchají čím dál snadněji, a to nás vzdaluje od Pána Ježíše, vytváří překážku mezi ním a námi.

Je skutečně zřetelný rozdíl mezi hříchem těžkým a lehkým. Naši cestu k Pánu Bohu by bylo možné přirovnat například k obyčejné cestě z Poznaně do Varšavy. Těžký hřích by spočíval v tom, že bychom šli opačným směrem. Lehký hřích naproti tomu není takovým směřováním v protisměru, ale určitým odbočením z cesty. Můžeme použít přirovnání, že poutník by na své cestě odbočil podle jiného ukazatele a došel na koupaliště. Bylo by to sejít z cesty a chvilkové nalezení jiného cíle.

Podobně je lehký hřích odbočením z přímé cesty k Bohu a zvolením si – na nějaký čas – za cíl nějaké stvoření. Vykoupaní v jezeře by člověku zdánlivě ušetřilo hodně sil, avšak zpozdilo by příchod k cíli, protože další cesta není přímá, ale vede po překážkách. Podobně po lehkých hříších, dobrovolných a vědomých, naše cesta k Bohu přestává být lehká, a to z naší vlastní viny. Nemáme tehdy právo žádat, aby nás Pán Ježíš „vzal do letadla“, poněvadž jsme sami sešli z přímé, prosté cesty dětství. Nejlepší by bylo se na tu cestu vrátit, ale k tomu je zapotřebí vynaložit hodně času a sil, a to moc stojí. (...)

Kde tedy začít? Je třeba uznat svoji nemoc, uznat, že vlastními silami se nemohu napravit. Kdysi mi to připadalo, že už jsem se hříchů zbavil a že už se k nim „ne-

mohu navrátit“. Ale teď se přesvědčuji, že to z mých vlastních sil není vůbec možné. Pokora se stává hlubší, člověk uznává svou bezmoc a začíná pokorně prosit, ale ne jako dítě, kterému se zdá, že Otec „musí“ dát. Člověk se přesvědčuje, že vůbec nemusí dostat žádnou milost, a pokud ji po mnoha prosbách obdrží, pochopí, že s ní musí více spolupracovat, a tehdy za tou milostí jde.

V dokonalé Boží lásce jsou nejen vědomé hříchy lehké, ale také něco, co je možné nazvat „polohříchy“. Těžko například nazvat něco přímo lží, ale je to určitě nějaký podraz. Nejde o to utajit něco, co máš uchovat v tajnosti a co se od tebe někdo snaží vyloučit, aniž by k tomu měl právo, ale o vykrucování jde například tehdy, kdy neodpovídáš jasně v obavě, aby tě někdo o něco nepožádal, aby od tebe mnoho nechtěl. Takové přetvářování plyne ze sobectví, z obav před využíváním, abys třeba nemusel udělat něco navíc, něco dát. Ten strach způsobuje, že jsme propadli nevěrohodnosti, polohříchům. Těžko postihnout, nakolik je to vědomé, kolik je v tom jakoby sebeobrana, a možná sobectví.

Co nás od toho může vysvobodit? Jenom Boží milost. A proto je potřebná modlitba o světlo, o takové ostré, zářivé

Boží světlo, ve kterém se už nic nemůže skrýt, které způsobí, že člověk už nemůže ošidit sám sebe. Potřebujeme živé očekávání, že nás Bůh sám pozvedne, protože vlastními silami to nedokážeme. Pán Bůh nás vyslyší, když nám bude vlastní duchovní stav připadat tak ohavný, že se potom už za žádnou cenu nebudeme chtít k němu vrátit. (...)

Kromě vědomého myšlení nebo „nemýšlení“ mohou být ještě v člověku skryté ambice, spíše záměry, snažení, třeba i duchovní. Na to všechno je nutné chtít rezignovat a souhlasit, aby nás Bůh užil jako náradí, aniž by nás zdokonaloval. Náradí je tím dokonalejší, tím pevnější, čím méně se užívá. Musíme prostě souhlasit s tím, že Pán Bůh nás neudělá odolnějšími a tvrdšími, ale že budeme nástroji nedokonalými, že v práci pro Pána Boha dovolíme nechat se odírat. To „odírání“ není příjemné, ale může být formou oběti, jakou pro nás připravil Pán Bůh. (...)

Chtějme se tedy ve vztahu k Pánu Bohu stávat menšími dětmi, chtějme se mu oddávat lépe, než jsme to dělali dosud.

„Pane Bože, postarej se, abych uvěřil, že vlastně sám nerozumím, co je mou povinností, co je mým štěstím. Toužím ale uznat tebe, Bože, za svého nejlepšího Otce, který ve mně vidí jenom malé, neschopné dítě s omezeným rozumem. Ty zbytky mého rozumu, které ještě ve mně jsou, ti toužím odevzdat úplně. Uznávám také, že má vůle je slabá jako u dítěte. Nic nemohu uskutečnit, nemohu zvládnout žádné umrtvení. Proto se i ta moje slabounká vůle touží tobě úplně odevzdat. Bojím se třeba jen pomyslet na to, co to může znamenat, proto myslím jenom na to, že ty jsi nekonečně dobrý. Dovoluji ti tedy řídit mou vůli a změnit ji tak, aby tě byla plně poslušná a tobě poddána. Tak ti, nebeský Otče, odevzdávám nejvyšší možnosti, které jsi mi dal: rozum i vůli i sebe celého. Dělej se mnou, co chceš.“

*Z Miłujcie się! 3/2022 přeložila -vv-
(Redakčně upraveno)*

Víra a věda nestojí proti sobě

Maryville, rok 1989. Profesor Jérôme Lejeune – známý genetik, lékař a objevitel trizomie 21 – byl pozván do městečka ve státě Tennessee ve Spojených státech jako expert ve výjimečném procesu.

Výrok Šalomounův

Záležitost se týkala toho, zda zmrazené děti v laboratorní ledničce patří jednomu z rodičů. Z hlediska zmatku etické povahy, k jakému v té situaci došlo, soudce musel potvrdit, zda se zde jedná o lidi. V americkém rozvodovém právu existují totiž dvě kategorie dober – to, které se dědí a které je možné zničit, a děti, o které je nutno pečovat. Rozdělení „majetku“ bylo v takové situaci obtížné.

Profesor se musel smířit s takovým termínem, jako je „preembryo“, vytvořeným optujícími při možnosti libovolného rozhodování o počatých dětech. Genetik považoval tento termín za nadbytečný neologismus vedoucí jedině k tomu, aby lidskému embryu byla odebrána důstojnost: „Než vznikne embryo, máme jediné vaječnou buňku a chromozomy. A dokud jeden z těch posledních neoplní tu první, není nový život. Proto se také nedá hovořit o preembryu, neboť podle definice je embryo nejranější forma života.“ Lejeune jako vědec dokazoval před tribunálem, že lidský život začíná od okamžiku početí: „Tím, co víme všichni, je skutečnost, že kdyby lidská přirozenost nebyla od samého počátku zcela a úplně vepsaná v oplodněné vaječné buňce, zárodek by se nikdy nemohl stát tím stále se obnovujícím a navždy nezastupitelným zázrakem, jakým je počaté lidské dítě.“ Profesorovo vystoupení přesvědčilo soudce, že záležitost se týká lidských dětí, a odevzdal je tedy do péče matky, která se na rozdíl od svého muže nedomáhala jejich zničení.

Spojitosť

V soudní síni tehdy pobýval jeden mladý lékař. Cítil se rozčarovaný, protože pracoval na klinice, kde od něj požadovali provádění potratů a manipulování s embryi. Zdůvodnění absurdnosti pojmu preembryo pro něj znamenalo otřes. Poté co poslouchal Lejeuna, si John Bruchalski náhle uvědomil, že víra a rozum se

nevyklučují a že je možné vykonávat činnost lékaře šlechetnějším způsobem, ne zjednodušit ji do role kata a manipulant. Duchovně probuzený, dal Bruchalski několik dní nato výpověď z práce a začal vytvářet moderní síť center věnující se matkám s komplikacemi v těhotenství. Navázal také kontakt s profesorem Lejeunem, jemuž vděčil za nový pohled na sebe i na svůj obor: „Odhalil jsem, že moje svědomí a má víra znamenaly v mém vztahu s pacienty totéž, co můj stetoskop a můj recept.“

Podobný dojem měla z tématu Jérôme Lejeuneho jedna mladá mexická lékařka, Pilar Calva de Vasquez. Pro ni bylo setkání s genetikem počátkem obrácení: „Jeho svědectví úcty a lásky k životu mě proměnilo. Pocházím z katolické, ale nepraktikující rodiny. Byla jsem pokřtěná, avšak nikdy jsem nepraktikovala. Svědectví profesora Lejeuneho během konzultace mě proměnilo. A ještě navíc to teplo a pokora, jeho úcta k ženám, spojitost jeho postoje... Objevila jsem, že je možné být neobyčejným vědcem i velkým katolíkem. Porozuměla jsem, že je možné nosit křížek i bílý plášť současně.“

Tím, co způsobilo, že se profesor při rozhovorech ukazoval jako postava spo-

Profesor Jérôme Lejeune

jující, byla jeho pokora vědce. Tento velký odborník v oboru dědičné genetiky se nikdy nestavěl na místo Pána Boha. „Věda je nejprve školou pokory,“ říkával, „to teprve technický úspěch způsobí, že se člověk stane srozumitelným.“ Profesor věděl, že nedostatek pokory může vědci v úsilí o pravdu jedině překážet, a přece jedině ona musí badatele zajímat. Pro něho tou pravdou byl Bůh. „Teorie se musí podřídít údajům o stvoření“, napsal profesor Lejeune a mnohokrát dokazoval, že Boží právo a věda se nevyklučují. Bylo to pro něj něco přirozeného. „My můžeme jenom hovořit o tom, co je,“ říkával o vědcích a lékařích.

„Musíme jedině mluvit pravdu, vždycky pravdu, a ještě jednou pravdu.“ Poctivost vědce vyžadovala od Lejeuneho, aby tu pravdu neskrýval, i když je nepopulární. Poněvadž – jak profesora líčil doktor Bruchalski – „byl vědcem od počátku do konce“ a „chápal také, že kvůli vědě má zodpovědnost vůči lidské osobě“.

Morálka a nová etika

„Tím, co nám říkají, co je dobré a co je špatné, není věda, ale morálka. A jestliže se věda nepoddá morálce, stane se šílenstvím (...). To, co se nachází v gesci vědy, je tvrdit, že člověk je člověkem, a tehdy vám morálka řekne: člověka je třeba více ctít.“

Ta prostá závislost mezi vědou a morálkou nebyla pro všechny současníky prof. Lejeuneho pochopitelná. Nejvýrazněji se to projevilo v národní diskusi, která se týkala pokusu o legalizaci potratů ve Francii v 70. letech minulého století. Práva na přestupky začínají od výjimek až k tomu, aby byla, jednou už přijatá, časem rozšířena všeobecně. V tom objevit se na fóru jim pomáhají média, a manipulování jimi má za cíl připravit společ-

nost na změnu. Tehdy se objevují nové pojmy, které mají tvořit novou skutečnost či novou etiku. Ta je běžně ochotně přijímána namísto toho, co je prostě morálním. „Když slyším, že se mluví o etice, mám se na pozoru: lidé, kteří mluví o etice, jsou často ochotni pominout morálku,“ reagoval profesor. „Kromě toho, že ta dvě slova, jedno řecké, druhé v latině, znamenají úplně totéž, tedy znalost mravů, už několik let pozoruji jistý posun ve významu: ten, který mluví o morálce, tím rozumí, že mravy se musí podřídit vyšším právním, zatímco ten, který mluví o etice, to chápe tak, že práva se musí přizpůsobit mravům, dokonce těm nejnižším!“

Lejeune, přestože věděl, že v současné době morálka nemá dobrý ohlas, očekával od vládnoucích lidí, že dostojí vznešenosti úlohy, protože jak psal: „Aby jakákoliv civilizace mohla přetrvat, je nezbytné, aby se politika vyrovnala s morálkou: s tou morálkou, která jde mimo veškeré ideologie, poněvadž je hluboko v nás zapsána neobjasnitelným dekretem, který řídí všechna práva vesmíru i práva člověka zároveň.“

Tento postoj nepřidal profesor Lejeunemu na popularitě v jeho oboru. Odvrátil se od něj tisk, ve francouzských lékařských kruzích zavládlo mlčení, jeho úspěchy byly odsunuty na okraj, vytvářeli proti němu intriky politického rázu – všechno to bylo velmi těžkou zkouškou pro profesoru rodinu a jeho samého. Ale genetik dokázal neživit nenávist proti těm, co mu krivdili, vysvětluje to svým dětem: „Oni nejsou proti mně, ale proti skutečnosti, kterou já jim připomínám. To, co říkají proti mně, nemá větší význam.“

Zachovat lidskou tvář

Jérôme Lejeune dokázal zachovat svobodu ducha ve všech těch potyčkách a těžkých zkušenostech. Nacházel ji v úctě ke stvoření a tudy vytyčoval cestu, jak se uchránit odlidštění. Tato úcta nemohla pramenit odjinud než pouze z úcty k samotnému Tvůrci: „Abychom unikli tomu, že genetika se stane nelidskou,“ napsal, „je nutně zapotřebí, aby zachovala úctu ke každému stvoření, a nic ji nemůže k tomu lépe přizpůsobit než úcta ke Stvořiteli. Dříve se říkalo: *Timeo Dominum et nihil aliud*. To je skutečná svoboda ducha. *Bojte se Pána a více ničeho*: a tehdy se celá věda stane poctivým služebníkem člově-

Papež František bude mít 86 let

V sobotu 17. prosince má papež František 86. narozeniny. Pamatujme na něho i celou katolickou církev, kterou vede, ve svých modlitbách. Kéž Bůh náměstka Kristova obdaří svým hojným požehnáním, aby věrně spravoval svěřenou církev, a tak bezpečně vedl duše věřících ke spáse!

ka.“ Profesor zůstal té zásadě věrný a vytrval v báni Boží. V každodenním shonu si dokázal najít čas na modlitbu, aby tak čerpal z pramene Lásky. Právě ta Láska mu dovozovala jít kupředu a nevzdávat se. Navzdory dennímu přeplněnému programu se Lejeune modlil, rozjímal Písmo svaté a vždy se účastnil nedělní mše svaté. Pokud se mu to kvůli cestování nezdařilo během dne, bez ohledu na únavu nebo změny času šel na ni večer do pařížské katedrály Notre Dame. Během každoročních odjezdů děti na prázdniny k babičce do Dánska bylo často zapotřebí hodně obětí i zvládnutí obtíží, aby se dostal do katolického kostela a mohl být přítomen na nedělní Eucharistii. Nejednou se děti v prázdninovém rozjaření, s vidinou pláže, zkoušely postavit proti. Jejich otec tehdy říkal: „Máme setkání s Pánem, a když máme někoho rádi, setkání se nevynechává. Nesmíš si to nikdy odpouštět.“ Pěstovaný osobní vztah s Pánem Bohem přinášel pokoj a důvěru v Boží prozřetelnost. Vědec to vyjádřil na smrtelném loži, kdy před svými blízkými vyznal: „Mé děti, jestli vám mohu zanechat nějakou jedinou myšlenku, nejdůle-

žitější ze všech, tak tu, že všichni jsme v rukou Boha. Zažil jsem to mnohokrát během celého svého života.“

Slova života

Jérôme Lejeune, který je dnes kandidátem na oltář [svatořečení], protože se stal hlasem těch, kteří hlas nemají, svou úlohu vyplnil až do konce. Umíral s vědomím, že je třeba dělat všechno, co se jen dá, aby se společností připomínalo to, co jí zachovává její důstojnost: „Hodnota určité civilizace se měří úctou, jakou prokazuje svým nejslabším členům. Není jiné kritérium hodnocení. Celá láska, celá odevzdanost, všechny peníze, které budou vydány, aby chránily ty, co v životě kulhají, jsou cenou, a to cenou poctivou, kterou společnost musí zaplatit, aby zůstala lidskou. Samozřejmě si můžeme představit společenství technokratické, kde se zabíjejí staří a odlišní a kde se ranění dobíjejí na cestě. Tato společnost by možná byla skutečně ekonomická, ale byla by nelidská. Byla by kompletně zdeformovaná rasismem stejně ohavným a hloupým jako každý jiný, jmenovitě rasismem zdravotních vůči nemocným.“

Profesor po sobě zanechal naději, že učení poddané Božímu právu může přinést lidstvu nějaké oddechnutí. V době nemoci dostával dopisy od svých pacientů, kteří mu děkovali za péči a pokoušeli se ho podpořit. Jeho zápas na zemi však byl u konce... Zůstaly četné vzpomínky, korespondence, texty a nahrávky z konferencí nebo vystoupení, které jsou dnes jako hlas volajícího na poušti: „Vy, kteří jste pro rodinu, vezte, že se vám budou smát, řeknou, že jste nemoderní, řeknou, že překážíte v pokroku vědy, zvednou proti vám prapory experimentální tyranie, řeknou, že se pokoušíte nahradit vědu zastaralou morálkou. A já vám povím: Nebojte se, to vy předáváte slova života.“

Z *Mihujcie się!* 4/2021 přeložila -vv-
(Redakčně upraveno)

Prvky rozlišování: sebezpoznaní

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

a naší lidskou, kognitivní a afektivní dimenzí. Jeden z autorů spirituality si povšiml, že mnohé obtíže v oblasti rozlišování se týkají problémů jiného druhu, které je třeba rozpoznat a prozkoumat. Tento autor píše: „Dospěl jsem k přesvědčení, že největší překážkou skutečného rozlišování (a skutečného růstu v modlitbě) není neuchopitelná povaha Boha, ale skutečnost, že neznáme dostatečně sami sebe a ani se nechceme poznat takoví, jací skutečně jsme. Téměř všichni se skrýváme za maskou, a to nejen před ostatními, ale i při pohledu do zrcadla.“ (Thomas H. Green, *Il grano e la zizzania*, Řím 1992, 25) Všichni máme pokušení být zahalení maskou i sami před sebou.

Nevědomost o Boží přítomnosti v našem životě jde ruku v ruce s nevědomostí o nás samých – neznalost Boha a neznalost nás samých – nevědomost o vlastnostech naší osobnosti a našich nehlubších touhách.

Poznání sebe sama není obtížné, ale je únavné: vyžaduje trpělivé zkoumání duše. Vyžaduje to schopnost zastavit se, „vypnout autopilota“, uvědomit si svůj způsob jednání, pocity, které nás obývají, opakující se myšlenky, které nás podmiňují, a to často bez našeho vědomí. Vyžaduje také, abychom rozlišovali mezi emocemi a duchovními schopnostmi. „Cítím“ není totéž co „jsem přesvědčen“; „chce se mi“ není totéž co „chci“. Takto poznáváme, že pohled, který máme na sebe a na realitu, je někdy poněkud zkreslený. Uvědomit si to je milost! Mnohokrát se totiž může stát, že nás silně ovlivní mylná přesvědčení o realitě, která vycházejí z minulých zkušeností a omezují naši svobodu a schopnost pracovat na tom, na čem v našem životě skutečně záleží.

V době informačních technologií víme, jak důležité je znát hesla, abychom se dostali do programů, kde se nacházejí nejcennější osobní informace. Duchovní život má však také svá „hesla“: existují slova, která se dotýkají srdce, protože odkazují na to, na co jsme nejcitlivější. Pokušitel, tedy ďábel, tato klíčová slova dobře zná a je důležité, abychom je znali i my, aby-

chom se neocitli tam, kde nechceme být. Pokušení nemusí nutně navrhovat špatné věci, ale často věci neuspořádané, předkládané s nadměrnou důležitostí. Tímto způsobem nás hypnotizuje přitažlivostí, kterou v nás tyto věci vzbuzují, věci, které jsou krásné, ale iluzorní, které nemohou splnit to, co slibují, a tak v nás nakonec zanechávají pocit prázdnoty a smutku. Pocity prázdnoty a smutku je znamením, že jsme se vydali cestou, která nebyla správná, která nás svedla na scestí. Může to být například titul, kariéra, vztahy, všechno věci, které jsou samy o sobě chvályhodné, ale vůči nimž, pokud nejsme svobodní, riskujeme, že v sobě budeme chovat nerealistická očekávání, například potvrzení naší hodnoty. Například vy, když přemýšlíte o studiu, které děláte, myslíte na to, že ho děláte jen proto, abyste podpořili sami sebe, ve vlastním zájmu, nebo také proto, abyste sloužili společnosti? Tam můžete vidět, jaký je záměr každého z nás. Z tohoto nepochopení často pramení největší utrpení, protože žádná z těchto věcí nemůže být zárukou naší důstojnosti.

Proto je, drazí bratři a sestry, důležité znát sami sebe, znát tato hesla svého srdce, to, na co jsme nejcitlivější, chránit se před těmi, kdo se prezentují přesvědčivými slovy, aby s námi manipulovali, ale také rozpoznat, co je pro nás skutečně důležité, a odlišit to od momentální módy nebo okázalých a povrchních sloganů. Mnohokrát se stane, že to, co se říká v televizním pořadu nebo v nějaké reklamě, se dotkne našich srdcí a přiměje nás jít touto cestou bez svobody. Dávejte si na to pozor: Jsem svobodný, nebo se nechávám unášet momentálními pocity či provokacemi?

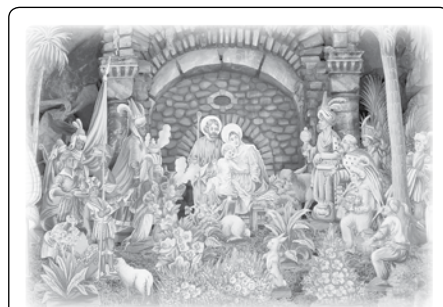
Jednou z pomůcek je zpytování svědomí, ale nemám na mysli zpytování svědomí, které všichni děláme, když jdeme ke zpovědi, to ne. To znamená: „Zhřešil jsem tím, že...“ Ne. Všeobecné zpytování svědomí dne: Co se dnes stalo v mém srdci? „Tolik věcí se stalo...“ Které? Proč? Jaké

stopy zůstaly v mém srdci? Dělat zpytování svědomí, to znamená dobrý zvyk v klidu si znovu prohlédnout, co se v našem dni děje, učit se všimnout si ve svých hodnoceních a rozhodnutích toho, čemu přikládáme největší význam, co hledáme a proč a co jsme nakonec našli. Především se učím rozpoznávat, co sytí mé srdce. Co naplňuje mé srdce. Protože jen Pán nám může dát utvrzení o tom, jakou máme hodnotu. Každý den nám to říká z kříže: zemřel za nás, aby nám ukázal, jak jsme v jeho očích vzácní. Neexistuje žádná překážka nebo selhání, které by mohly zabránit jeho laskavému objetí. Zpytování svědomí

nám velmi pomáhá, protože pak vidíme, že naše srdce není cesta, která vede napříč vším a my si ji ani neuvědomujeme. Ne. Podívejte se tedy: Co dnes proběhlo? Co se stalo? Co mě přimělo reagovat? Co mě rozesmutilo? Co mi udělalo radost? Co bylo špatné a ublížil jsem ostatním? Ale dívejte se i na cestu pocitů, přitažlivostí ve svém srdci během dne. Nezapomínejte na to! Minule jsme mluvili o modlitbě, dnes o sebezpoznaní.

Modlitba a sebezpoznaní přispívají k růstu ve svobodě. Umožňují růst ve svobodě! Jsou to základní prvky křesťanské existence, cenné prvky pro nalezení vlastního místa v životě.

Přeložil Petr Vacík,
Česká sekce Vatikánského rozhlasu
(Redakčně upraveno)

PUZZLE BETLÉMA, 20 – 2028 dílků.

Cena 180 – 500 Kč.

Objednávky: Římskokatolická farnost
Třebíč-město, Martinské nám. 20,
674 01 Třebíč • tel. 728 133 220
trebicmartin@volny.cz.

Více na www.trebicmartin.cz.

Pondělí 12. 12. 2022

6:05 Jde o život (1. díl): Hlavně chtít odvážně a moc
7:40 V pohorách po horách: Zemská brána – Orlické hory
7:50 Klapka: S Miroslavem Šolcem **9:05** Pastýř na člnu
9:25 Outdoor Films s Danem Přibáněm (1. díl): Když se chce, tak to jde **10:55** Dívám se kolem sebe **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Příběhy odvahy a víry: Akademik Boris Rauschenbach (13. díl): Žiji na sklonku století **13:20** Barva lásky **14:05** Na pořadu rodina (14. díl): Když dítě nepřichází **15:05** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka: Korsika **16:00** V souvislostech **16:20** Ceferino Jiménez Malla – Cikán v nebi **16:50** Noční univerzita: Johanna Šujanová – Porno je lež **18:05** Sedmihlásky (86. díl): Maria, Maria **18:10** O pasáčku Asafovi (4. díl) **18:25** Můj chrám: Novinář Mikuláš Kroupa, ředitel Post Bellum, kostel Nejsvětějšího Salvatora, Praha **18:40** Hop Trop na Mohelnickém dostavníku 2015 (4. díl) **19:20** Grotosky Laurela a Hardyho: Šéfkuchař **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír [L] **20:30** K jádru věci [L] **21:35** Honduras – Texiguat, zapomenutá komunita [P] **22:10** Harfa Noemova: Český klasicismus v díle Leopolda Koželuha **22:35** Kulatý stůl **0:00** Cvrlikání (27. díl): Jiří Smrž **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 13. 12. 2022

6:05 Jde o život (2. díl): Modlitba I. **7:40** Pěšky hezky česky: Cyrilometodějská stezka **8:00** Dokořán: S Evou Hruškovou **9:05** Vezmi a čti: Listopad 2022 **9:20** Poutníci času: S Vlastou Urbanovou **9:40** V souvislostech **10:00** Noční univerzita: Posvěcení dne **11:00** Turiec, region magických vod **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Bělorusko: Semínka víry **13:20** Muzikanti, hrajte **14:05** Na pořadu rodina (15. díl): Prožívání církevního roku se staršími dětmi **15:10** Můj chrám: Ing. Marian Jurečka, kostel Očištvování Panny Marie – poutní místo, Dub nad Moravou **15:30** Barvy vůně a větru **16:00** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře **17:20** Sedmihlásky (86. díl): Maria, Maria **17:25** O pasáčku Asafovi (5. díl) **17:35** Animované biblické příběhy: Samuel **18:00** Bratr oheň: Kuchyně bratra Ginepra **18:40** Zpravodajské Noeviny: 13. 12. 2022 [P] **19:00** Signály Awards 2022 [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Výpravy do divočiny: Ochranařská genetika [L] **21:30** Hledání skrytých svatých míst: Jerusalemský koncert Speváckého zboru slovenských učitelův, 2. část: Bratislava **23:05** Terra Santa News: 7. 12. 2022 **23:25** Příběhy psané životem: Poznávám, a přesto věřím **0:00** Biblická studna: S Viktorem Berem **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 14. 12. 2022

6:05 Jde o život (3. díl): Modlitba II. **7:35** V pohorách po horách: Gruň – Beskydy **7:50** Noční univerzita: Johanna Šujanová – Porno je lež **9:00** Generální audience papeže Františka [L] **10:05** Zpravodajské Noeviny: 13. 12. 2022 **10:25** Malý Cambridge [P] **10:50** Santiago Gapp **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Zpěváčci: MFF Strážnice 2022 **14:30** Na pořadu rodina (16. díl): Práce pro rodiny jako poslání **15:35** ARTBITR – Kulturní magazín: Malíř a spisovatel Antonín Vojtek **15:50** Zpravodajské

TELEVIZE DOBŘÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.

■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

Noeviny: 13. 12. 2022 **16:15** K jádru věci **17:15** Pakistán – Gawah **18:05** Sedmihlásky (86. díl): Maria, Maria **18:10** O pasáčku Asafovi (6. díl) **18:20** Strýček Emu: Úklid v duši **18:30** Grotosky Bustera Keatona: Když se Frigo ženil **19:25** Terra Santa News: 14. 12. 2022 [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Nebojte se... [L] **21:05** Adorace [L] **22:10** Noční univerzita: Posvěcení týdne [P] **22:55** Generální audience papeže Františka **23:15** Příběhy odvahy a víry: Akademik Boris Rauschenbach (13. díl): Žiji na sklonku století **23:45** Odkaz starých pánů **0:05** Ateliér užité modlitby: Marek Orko Vácha a Anežka Káňová **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 15. 12. 2022

6:05 Jde o život (4. díl): Modlitba III. **7:40** Pakistán – Neodvracejte oči **8:10** Terra Santa News: 14. 12. 2022 **8:30** Na startu **9:05** Hledání skrytých svatých míst: Jerusalemský **9:50** Kulatý stůl **11:10** V pohorách po horách: Vítkovská vrchovina – Nízký Jeseník **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Dokořán: S Evou Hruškovou **13:35** Generální audience papeže Františka **14:05** Bedřich Smetana: Libuše: Klášter u Nepomuku **16:10** Grotosky Laurela a Hardyho: On na divokém západě **16:20** Zpravodajské Noeviny: 13. 12. 2022 **16:40** V pohorách po horách: Luční hora – Krkonoše **16:55** Křížovatka v Příchovicích **18:05** Sedmihlásky (86. díl): Maria, Maria **18:10** O pasáčku Asafovi (7. díl) **18:20** Ovečky: 4. neděle adventní **18:45** Dokořán: S Vojtěchem Bernatským **19:35** Stopy hutě **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Cvrlikání (93. díl): Isara [L] **21:35** Paměť národa – Tváře vzdoru 1989: Viktor Parkán [P] **21:50** Pod lampou [P] **23:55** Kde končí Evropa III.: Balkán: Zůstat, či odejít? **0:50** Kaplani naděje: Ondřej Doskočil a Ludmila Michalová Mikšíková **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 16. 12. 2022

6:05 Jde o život (5. díl): Čin **7:35** Bělorusko: Semínka víry **8:05** V pohorách po horách: Král'ova studňa – Velká Fatra **8:15** Malý Cambridge **8:40** Skleněná múza **9:05** Nebojte se... **10:10** Poutní chrám Panny Marie na Chlumku v Luži **10:20** K jádru věci **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Hop Trop na Mohelnickém dostavníku 2015 (4. díl) **13:30** Odkaz starých pánů **13:45** V pohorách po horách: Suchá Belá – Slovenský ráj **14:05** Na pořadu rodina (17. díl): Ve zdraví i v nemoci **15:05** Hlubinami vesmíru s prof. Petrem Kulhánkem: Novinky z astronomie, 2. díl **15:45** Setkání: Miluše Horská **16:00** Mezi pražci (111. díl): Prosinec

2022 **16:50** Výpravy do divočiny: Ochranařská genetika **18:05** Sedmihlásky (86. díl): Maria, Maria **18:10** O pasáčku Asafovi (8. díl) **18:20** Flešbky – Godzone podcast (28. díl): Branislav Kožuch – AKO SA ZMENILA MLÁDEŽ ZA POSLEDNÝCH 20 ROKOV **18:50** Dvořák – umění hořák **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír [L] **20:30** Kulatý stůl [L] **21:55** V pohorách po horách: Zkamenělý zámek – Žďárské vrchy **22:10** P. Vojtěch Kodet – Adventní obnova (4. díl): Co máme dělat my? (Lk 3,10–18) **22:45** Letem jazzem (16. díl): Setkání dvou generací jazzmanů **23:50** Kaplani naděje: P. Antonín Klaret Dabrowski **0:05** Příběhy psané životem: Domácí násilí **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 17. 12. 2022

6:05 Jde o život (6. díl): Církev I. **7:30** Setkání: Olga Haláková – Bečov nad Teplou **7:40** ARTBITR – Kulturní magazín: Malíř a spisovatel Antonín Vojtek **7:55** Sedmihlásky (86. díl): Maria, Maria **8:00** Animované biblické příběhy: Samuel **8:25** Ovečky: 4. neděle adventní **8:50** Strýček Emu: Úklid v duši **9:00** Bratr oheň: Kuchyně bratra Ginepra **9:40** Lucy Grimble (UK) – koncert: Festival UNITED – Vsetín 2019 **10:40** Signály Awards 2022 **11:20** Paměť národa – Tváře vzdoru 1989: Viktor Parkán **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svatě ze slavnosti Nejsvětější Trojice v Nepomuku, kostel sv. Jana Nepomuckého **13:10** Pod lampou **15:20** Hledání skrytých svatých míst: Kypr (1. díl) **16:15** Živoucí tradice: Rožnovské slavnosti 2021 **18:00** Slovo na neděli: 4. neděle adventní **18:20** Příběhy odvahy a víry: Otec Alexander Meň (14. díl): Na cestě za Kristem **18:50** Honduras – Texiguat, zapomenutá komunita **19:25** V souvislostech [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Dobrodružství před kamerou [P] **21:35** Světlo pro opuštěné **23:25** Jak potkávat svět: S hudební rodinou Štruncových **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 18. 12. 2022

6:05 Jde o život (7. díl): Církev II. **7:35** Hledání skrytých svatých míst: Kypr (1. díl) **8:25** Paměť národa – Tváře vzdoru 1989: Viktor Parkán **8:35** Slovo na neděli: 4. neděle adventní **9:05** Cvrlikání (93. díl): Isara **10:10** Poutníci času: Se Stanisławem Górou [P] **10:30** Mše svatá z kaple Telepace: Ostrava [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:20** Magazín Mary's Meals **13:40** V pohorách po horách: Krajinou břidlice – Nízký Jeseník **14:00** Dobrodružství před kamerou **15:10** Noční univerzita: Posvěcení týdne **16:00** Světlo pro opuštěné **18:00** Sedmihlásky: Dyž Panna Maria **18:05** Ovečky: 4. neděle adventní **18:30** Bratr oheň: Svati a zloději [P] **19:00** Strýček Emu [P] **19:10** P. Vojtěch Kodet – Adventní obnova (5. díl): Matka mého Pána (Lk 1,39–45) **19:45** Přejeme si... **20:05** Pokoj vám!: Modlitba za mír **20:25** Cena Celestýna Opitze: kostel sv. Šimona a Judy v Praze **22:00** Výpravy do divočiny: Ochranařská genetika **23:00** Plody Medžugorje **23:30** Setkání: Jaromíra Vítková – kostel svatého Jakuba Staršího a židovská synagoga **23:40** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:00** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **0:40** Štětcem a píšťalou **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 12. 12. o 16:05 hod.: Pod javiskom

Pod javiskom budeme tentokrát pošepky. Lukáš Latinák v relácii priblíži profesiu, ktorá je pre mnohých divákov neviditeľná. Hostkou bude divadelná šepkárka pani Viera Labudová.

Utorok 13. 12. o 20:20 hod.: Desať Božích

Sme povolani žiť v pravde. A Boh je prameňom všetkej pravdy. Jeho slovo je pravda, jeho zákon je pravda. A pretože „Boh je pravdivý“ (Rim 3, 4), aj my, jeho ľud, sme povolani žiť v pravde. Ved' nasledovať Ježiša znamená žiť z „Ducha pravdy“.

Streda 14. 12. o 16:15 hod.: Peter medzi nami (Generálna audiencia: Prosebná modlitba)

Vo svojom cykle katechéz o modlitbe inšpirovanej Svätým písmom Svätý otec otvoril kapitolu o modlitbe podľa Žalmov.

Štvrtok 15. 12. o 13:50 hod.:

Medzi riadkami (Jezuliatko prichádza)

Dobrou súčasťou prípravy na prežívanie Vianoc môže byť aj denné čítanie Svätého písma. Spolok sv. Vojtecha vydal cyklus kníh, v ktorom Mons. Viliam Judák rozoberá jednotlivé liturgické čítania daných dní. Prvá časť obsahuje aj vianočné rozprávky zozbierané z celého sveta. Cyklus predstaví redaktorka SSV Lenka Bebjaková. Moderuje Helena Ľos Ivoríková.

Piatok 16. 12. o 20:40 hod.:
Dôkaz viery: Svätá Cecília
 Skupinka malých muzikantov z dedinky uprostred hôr ide autobusom na národnú hudobnú súťaž. Silná búrka ohrozí nielen účasť na súťaži, ale aj ich životy. Dôvera v svätú Cecíliu, patrónku hudobníkov, pomôže prekonať všetko zlé..

Sobota 17. 12. o 17:05 hod.:

Quo vadis (Štedrák zo škôlky)

Saleziánka Martina Škvareninová, FMA, pracuje v škôlke, tvorí s deťmi divadelné predstavenia a do vianočného Quo vadis upeče vynikajúci koláčik – štedrák. Ako inak – ku Štedrému večeru štedrák a štedrosť neodmysliteľne patria... Moderuje Palí Danko.

Nedeľa 18. 12. o 16:15 hod.: Staromódny

O vzťahu dvoch ľudí, ktorí sa pokúšajú navzájom sa zblížiť „staromódny“ spôsobom.

Liturgická čtení

Nedeľa 11. 12. – 3. nedeľa adventní

1. čt.: Iz 35,1-6a.10
 Ž 146(145),6c-7.8-9a.9bc-10
 Odp.: srov. Iz 35,4 (*Prijd', Pane, a spas nás! Nebo: Aleluja.*)
 2. čt.: Jak 5,7-10
 Ev.: Mt 11,2-11

Pondělí 12. 12. – nezávazná památka Panny Marie Guadalupské

1. čt.: Nm 24,2-7.15-17a
 Ž 25(24),4-5ab.6+7bc.8-9
 Odp.: 4a (*Ukaž mi své cesty, Hospodine!*)
 Ev.: Mt 21,23-27

Úterý 13. 12. – památka sv. Lucie

1. čt.: Sof 3,1-2.9-13
 Ž 34(33),2-3.6-7.17-18.19+23
 Odp.: 7a (*Ubožák zavolal, a Hospodin slyšel.*)
 Ev.: Mt 21,28-32

Streda 14. 12. – památka sv. Jana od Kříže

1. čt.: Iz 45,6b-8.18.21b-25
 Ž 85(84),9ab+10.11-12.13-14
 Odp.: Iz 45,8 (*Rosu dejte, nebesa, shůry, právo ať se vyleje z oblak!*)
 Ev.: Lk 7,19-23 (řec. 18b-23)

Čtvrtek 15. 12. – ferie

1. čt.: Iz 54,1-10
 Ž 30(29),2+4.5-6.11-12a+13b
 Odp.: 2a (*Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil.*)
 Ev.: Lk 7,24-30

Pátek 16. 12. – ferie

1. čt.: Iz 56,1-3a.6-8
 Ž 67(66),2-3.5.7-8
 Odp.: 4 (*Ať tě, Bože, velebí národy, ať tě velebí kdekterý národ!*)
 Ev.: Jan 5,33-36

Sobota 17. 12. – ferie

1. čt.: Gn 49,1a.2.8-10
 Ž 72(71),1-2.3-4ab.7-8.17
 Odp.: srov. 7 (*V jeho dnech rozkvetne spravedlnost a hojnost pokoje navěky.*)
 Ev.: Mt 1,1-17

ROZVOZ BETLÉMSKÉHO SVĚTLA PO ČESKÉ REPUBLICE

proběhne díky skautským kurýrům vybranými vlaky v sobotu 17. prosince 2022.
 Bližší informace o harmonogramu pro letošní rok na www.betlemskesvetlo.cz.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

10. – 17. PROSINCE 2022

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 11. 12.		PO 12. 12.		ÚT 13. 12.		ST 14. 12.		ČT 15. 12.		PÁ 16. 12.		SO 17. 12.			
Antifona	42	40	42	40	1708	1924	1734	1953	42	40	42	40	122	131		
Žalm	783	881	783	881	786	884	783	881	783	881	783	881	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	42	40	42	40	1709	1926	1734	1953	42	40	42	40	122	131		
Antifony	93	98	1046	1165	1062	1182	1076	1198	1092	1215	1107	1232	126	135		
Žalmy	1030	1150	1046	1166	1062	1183	1076	1198	1093	1215	1108	1232	1124	1249		
Krátké čtení a zpěv	94	99	98	103	1710	1926	1735	1954	108	114	111	118	126	136		
Antifona k Zach. kantiku	94	99	98	104	1614	1829	1735	1954	108	115	111	119	126	136		
Prosby	94	99	98	104	1711	1927	1724	1943	108	115	111	119	126	136		
Závěrečná modlitba	95	100	99	1828	1614	1829	1615	1830	109	115	112	119	127	137		
Modlitba během dne:																
Hymnus	43	41	43	41	43	41	43	41	43	41	43	41	123	133		
Antifony	44	42	44	42	44	42	44	42	44	42	44	42	124	133		
Žalmy	1035	1155	1051	1171	1067	1188	1081	1204	1097	1220	1113	1238	1128	1254		
Krátké čtení	95	100	99	105	102	108	106	112	109	116	112	120	127	137		
Závěrečná modlitba	95	100	99	104	102	108	105	112	109	115	112	119	128	137		
Nešpory:																
Hymnus	41	39	41	39	41	39	1714	1932	1736	1955	41	39	41	39	121	130
Antifony	92	97	96	101	1056	1177	1071	1193	1086	1209	1102	1226	1118	1243	114	123
Žalmy	1025	1144	1040	1159	1057	1177	1072	1193	1087	1209	1102	1226	1118	1243	1133	1259
Kr. čtení a zpěv	92	97	96	102	100	106	1717	1934	1737	1956	110	117	113	121	115	123
Ant. ke kant. P. M.	93	97	97	102	100	106	1614	1829	1737	1956	110	117	113	121	128	139
Prosby	93	98	97	102	100	106	1718	1936	1731	1950	110	117	114	121	115	123
Záv. modlitba	95	100	95	100	99	1828	1614	1829	1615	1830	109	115	112	119	117	126
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

SVĚDKOVÉ VÍRY PRO NAŠI DOBU

ŽIVOT PRO ZAVRŽENÉ • JÉRÔME LEJEUNE (1926-1994), VELKÝ GENETIK, LÉKAŘ A MUŽ VÍRY

Clara Lejeune-Gaymardová • Z francouzštiny přeložila Zdeňka Křehlíková • Odpovědná redaktorka Kristina Veselá

Profesor Lejeune propojil jedinečným způsobem své vědecké aspirace s věrností etickým zásadám lékařské práce. V 60. letech 20. století učinil významné objevy týkající se počátku lidského života. Ty z něj dělají jednoho z otců moderní genetiky. Nejznámější je jeho odhalení příčin tzv. Downova syndromu (trizomie 21). Svůj objev využíval výlučně k tomu, aby pomáhal, nikoli eliminovat lidi, kteří se s touto nemocí inteligence narodili nebo byli počati. Životy nenarozených hájil z etických i vědeckých důvodů. Jeho dcera Clara ho v této knize ukazuje jako vědce i jako šťastného manžela, otce, křesťana hluboké víry i muže s rozhledem a nenapodobitelným smyslem pro humor.

*Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o.
Brož., 130x190 mm, 176 stran, 299 Kč*

ODPUSTILA JSEM • OBNOVA SRDCÍ PO GENOCIDĚ VE RWANDĚ

Immaculée Ilibagiza • Steve Erwin (ed.) • Z angličtiny přeložila Marie Sommerová • Redakce Kateřina Lachmanová

Kniha je nesmírně silným svědectvím o lásce, která je silnější než smrt: o tom, jak se Immaculée podařilo vzdát se touhy po pomstě a z hloubi srdce odpustit vrahům své rodiny. V závěru radostně dosvědčuje, jak po dvaceti letech celá její zpustošená země doslova „povstává z popela“, a to fyzicky i duchovně.

Pavel Nebojsa - Doron • Vydání druhé, v Doronu první • Brož., 130x190 mm, 244 stran, 369 Kč

BŮH V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA

NA DRUHÉM BŘEHU • O POSLEDNÍCH VĚCECH ČLOVĚKA

Tomáš Špidlík • Odpovědná redaktorka Anna Lexmaulová

Druhý břeh nepředstavuje útěk od reality všedního dne, ale splnitelnou naději, že svět je bohatší a zajímavější, než doposud tušíme, a že lidský život je komplexnější, než nabízí upachtěnost v každodenních stereotypch. Voda, symbolika křtu, která se dynamicky pohybuje, zná dva břehy: z toho, kde se namáháme, se dostáváme na „onen“ druhý, kde je Kristova oblažující blízkost nekonečné plnosti a kde se už může rozvinout to, jak nás Pán stvořil. Text kardinála T. Špidlíka potvrzuje realnost naší touhy po věčném životě i jistotu Pánova očekávání, abychom v něm byli dokonale šťastní.

*Refugium Velehrad-Roma, s.r.o.
Brož., 110x180 mm, 64 stran, 94 Kč*

365 DNÍ SE SVATOU FAUSTYNOU • NEJKRÁSNEJŠÍ STRÁNKY Z DENÍČKU

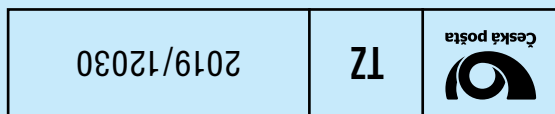
Na základě polského originálu sestavila a rozšířené české vydání připravil Kateřina Zýmová • Úvodní slovo sestra M. Alžběta Siepaková • Redigovaly Ludmila Martinková a Markéta Protivánková • Odpovědný redaktor Pavel Mareš

Deníček sv. Faustyny Kowalské nás učí objevovat milosrdnou Boží lásku, kontemplotvat ji v běžném životě, prožívat náš život s Ježíšem. Faustynina spiritualita je evangelní a žít ji může každý. Knižka přináší v promyšleném řazení citáty svěťice na každý den v roce.

*Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o.
Váz., 115x180 mm, 408 stran, 499 Kč*

Objednávky knih - tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@malicecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.malicecm.cz

779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Malice cyrilometodějská s. r. o.